

BARNEFORDDELING

Familierettsadvokater.no – En del av Codex Advokat



Ved samlivsbrudd må foreldre som har barn under 16 år gå til mekling hos familievernkontoret i kommunen. Hensikten med slik mekling er å avgjøre hvor barna skal bo fast og samvær for den andre av foreldrene, eller om foreldrene skal praktisere delt bosted. Dersom man ikke kommer til enighet om hvor barna skal bo fast, eller samværsordning for den andre av foreldrene, må en av foreldrene reise sak for retten.

Fast bosted

Fast bosted er der barnet bor flest netter og hvor det har sitt folkeregistrerte bosted. Spørsmålet om hvor barnet skal bo mest er som regel hovedspørsmålet når foreldre går fra hverandre. Foreldrene har full avtalefrihet med hensyn til hvor barnet skal bo fast. De kan også avtale at barnet skal bo fast hos begge. Dersom foreldrene ikke kommer til enighet og saken bringes inn for retten, vil avgjørelsen tas ut fra hensynet til barnets beste.

Barnets beste

Vurderingen av hvor barnet skal bo fast skal som nevnt rette seg etter hva som er best for barnet. Dette følger av barneloven § 48. I denne vurderingen er det flere momenter som inngår, herunder blant annet:

- Risikoen ved miljøskifte, status quo -prinsippet, er et argument som står sterkt i vurderingen av hva som er barnets beste. Prinsippet går ut på at det ikke er til barnets beste å endre miljø, og bygger på en formodning om at det er best for barnet å forbli mest mulig i den nåværende situasjon (status quo). Miljøskifte kan både

referere seg til et indre og et ytre miljø. Med indre miljø sikter man ofte til omsorgsperson, bolig og hjemlige rutiner mens man ved ytre miljø sikter til skole/barnehage, venner og nærmiljøet. For små barn blir ofte det indre miljøet vektlagt mens det for eldre barn ofte er det ytre miljøet som blir trukket frem i vurderingen.

- I vurderingen vektlegges det også at barnet skal ha best mest mulig kontakt med begge foreldre. Dette momentet har som formål å unngå hindring av samvær og vil være avgjørende der en av foreldrene nekter den andre forelderens samvær med barnet. I et tilfelle der den ene av foreldrene

neker den andre av foreldrene samvær med barnet, har retten i flere tilfeller bestemt at barnet skal ha fast bosted hos den andre av foreldrene slik at barnet får opprettholdt kontakt med begge sine foreldre.

- Hva som er best for barnet vil også bero på hvor stabile forhold det er i hjemmet der barnet skal bo. Her vil foreldrenes boforhold, samlivsproblematikk og arbeidssituasjon være forhold som kan påvirke omsorgssituasjonen til foreldrene.
- Hensynet til ikke å dele en søskenflokk blir også ofte vektlagt i vurderingen av hva som er barnets beste. Bakgrunnen for dette er at det antas at det er best for barn å ha en oppvekst sammen med sine søsken. • Foreldrenes omsorgsevne vil også ofte spille inn i vurderingen av hvor det er best for barnet å bo fast. Dette gjør seg spesielt gjeldende der den ene av foreldrene har alkoholproblemer, psykiske lidelser, saboterer samvær eller involverer barna i en pågående konflikt med den andre av foreldrene.

Barnets eget ønske

I barnefordelingssaker skal det legges vekt på barnets ønsker, jf. barneloven § 31. Etter at barn fyller syv år har barnet rett til å si sin mening om hvor de vil bo før avgjørelsen blir fattet. Barnet står fritt til å bestemme om de vil uttale seg om dette og noen barn ønsker ikke å komme med noen uttalelser da de lett kan komme i en lojalitetskonflikt. Hvor stor vekt det skal legges på barnets utsagn vil blant annet bero på barnets modenhet. Etter at barnet er fylt tolv år skal det legges stor vekt på hvor barnet ønsker å bo.

Samvær

Når det er bestemt hvor barnet skal bo fast, må det også fastsettes samvær for den av foreldrene hvor barnet ikke har fast bosted. Det er et grunnleggende utgangspunkt i barneloven at barnet skal kunne opprettholde kontakt med begge sine foreldre etter et samlivsbrudd. Begge foreldre har her et ansvar for at samværsretten blir oppfylt. Foreldrene står helt fritt til å avtale hvor mye samvær barnet skal ha med den andre av foreldrene. Foreldrene har også her en plikt til å ta hensyn til barnets mening og hva som er barnets beste. Ved fastsettelsen av samværsomfanget må det også legges vekt på hensynet til størst mulig foreldrekontakt, hvor gammelt barnet er og reiseavstanden mellom foreldrene. Barneloven § 43 har oppstilt hva som er "vanlig samvær" for samværsforelder. "Vanlig samvær" etter loven gir samværsforelder rett til å være sammen med barnet en ettermiddag med overnatting hver uke, annenhver helg, tre uker i sommerferien, og annenhver høst-, jule-, vinter- og påskeferien. Det har vært delte meninger om å ha en slik legaldefinisjon av samvær, men ofte blitt lagt vekt på at en slik legaldefinisjon har en god signaleffekt.

Barnebidrag

Den av foreldrene som ikke bor sammen med barnet, skal betale barnebidrag til den andre forelder. Dersom foreldrene ikke blir enige om bidragets størrelse, kan de be om offentlig fastsettelse av bidraget. Bidragsreglene tar utgangspunkt i hva det koster å ha et barn, begge foreldrenes inntekt og omfanget av samværet.

Saksforberedende møte

Før en av foreldrene kan bringe en sak som enten dreier seg om fast bosted eller samvær inn for retten, må partene ha gjennomført mekling. Retten innkaller partene til et saksforberedende møte, hvor formålet ved møtet er å avklare hva partene er uenige om og forsøke å komme til en løsning mellom partene. Retten har også mulighet til å oppnevne en sakkyndig til å bistå under det saksforberedende møtet. Den sakkyndige vil da ofte ha en samtale med foreldrene og barna i forkant av møtet.

Hovedforhandling

Dersom man ikke kommer til enighet etter ett eller flere saksforberedende møter i retten, vil retten beramme en hovedforhandling. I lys av hva retten anser som barnets beste, vil retten da bestemme hvor barnet skal bo fast og samværet for den andre av foreldrene.

Kontaktperson:



Andreas Poulsson

Advokat og ass. partner, Oslo
Familierecht og arv

Tlf: +47 41 55 04 21

andreas.poulsson@codex.no

Postadresse:
P.B. 8744 St. Olavs plass, 0028 Oslo

Besøksadresse:
Akersgata 51, 0180 Oslo
www.familiereettsadvokater.no